

MESTO BARDEJOV - HLAVNÝ KONTROLÓR MESTA

Na rokovanie

**Mestského zastupiteľstva
na deň 25.1.2024**

Materiál č. **9a**

Odborné stanovisko hlavného kontrolóra k návrhu programového rozpočtu Mesta Bardejov a zriadených rozpočtových organizácií na rok 2024 a roky 2025, 2026

Na základe:

§ 18f, odst. 1, písm. c), zákona č. 369/1990 Zb.
o obecnom zriadení v platnom znení

Predkladá :

Ing. Miloš Mikula
hlavný kontrolór mesta

Spracovateľ:

Ing. Miloš Mikula,
hlavný kontrolór mesta

Spravodajca:

Ing. Miloš Mikula
hlavný kontrolór mesta

Návrh na uznesenie:

Mestské zastupiteľstvo
berie na vedomie
Odborné stanovisko hlavného kontrolóra
k návrhu programového rozpočtu Mesta
Bardejov a zriadených rozpočtových
organizácií na rok 2024 a roky 2025, 2026

V Bardejove, 18.1.2024

Hlavný kontrolór MESTA BARDEJOV

Odborné stanovisko hlavného kontrolóra k návrhu rozpočtu Mesta Bardejov na rok 2024 a roky 2025, 2026

V zmysle ustanovenia § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, predkladám k návrhu rozpočtu mesta na rok 2024, návrhu viacročného rozpočtu na roky 2025, 2026 a k návrhu programového rozpočtu

o d b o r n é   s t a n o v i s k o .

Pri spracovaní stanoviska k návrhu rozpočtu som vychádzal z predloženého návrhu rozpočtu mesta Bardejov na rok 2024 a z viacročného rozpočtu na roky 2025 až 2026 (ďalej „návrh rozpočtu“). Posudzoval som zákonnosť aj metodickú správnosť jeho zostavenia a predloženia na schválenie mestskému zastupiteľstvu. Neoddeliteľnou súčasťou tohto stanoviska je posúdenie úverovej a splátkovej zaťaženia mesta.

1. ZÁKONNOSŤ PREDLOŽENÉHO ROZPOČTU

Návrh rozpočtu je vypracovaný v súlade s ústavným zákonom č. 493/2111 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti, so zákonom č. 523/2104 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákonom č. 583/2104 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Zohľadňuje aj ustanovenia zákona č. 564/2104 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákona č. 597/2103 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov, zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní a zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákona č. 448/2108 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov a ostatné súvisiace právne normy.

Súčasťou viacročného rozpočtu sú aj údaje podľa osobitného predpisu čl. 9 ods. 1 ústavného zákona č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti.

2. DODRŽANIE INFORMAČNEJ POVINNOSTI ZO STRANY MESTA

Konanie mestského zastupiteľstva bolo pôvodne stanovené na 22.12.2023. Návrh rozpočtu mesta na rok 2024 a viacročného rozpočtu na roky 2025-2026 bol zverejnený na úradnej tabuli aj na webovom sídle mesta (www.bardejov.sk). Pôvodný návrh rozpočtu mesta bol z programu zasadnutia zastupiteľstva dňa 22.12.2023 vypustený a pozmenený návrh rozpočtu bol zverejnený 10.1.2024. Dňom vyvesenia návrhu rozpočtu začala plynúť lehota, počas ktorej mohli fyzické a právnické osoby uplatniť pripomienky k návrhu rozpočtu v písomnej forme, elektronicky alebo ústne do zápisnice.

3. METODICKÁ SPRÁVNOSŤ PREDLOŽENÉHO NÁVRHU ROZPOČTU

Predložený návrh rozpočtu mesta z hľadiska metodickej správnosti je spracovaný v súlade s Opatrením MF SR č. MF/010175/2104-42, ktoré je pre samosprávu záväzné a nadväzuje na zber informácií pre potreby štátneho rozpočtu a štátneho záverečného účtu v členení podľa jednotlivých programov, štatistickej klasifikácie a ekonomickej klasifikácie, ktorá je záväzná pri zostavovaní, sledovaní a vyhodnocovaní rozpočtov územnej samosprávy, Príručky na zostavenie návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2023 až 2025, ktorú vydalo MF SR vo Finančnom spravodajcovi pod číslom: MF/005766/2022-411. Pre obce je dôležitá najmä príloha č. 1, ktorá obsahuje kódy zdrojov (Príspevok č. 9/2022).

4. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA NÁVRHU ROZPOČTU MESTA

Návrh rozpočtu mesta vychádza zo schváleného návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2024 až 2026, ktorý bol schválený Národnou radou Slovenskej republiky.

Celkový rozpočet na rok 2024 je zostavený ako prebytkový vo výške 0,647 mil. €. Prebytok v bežnom rozpočte 1,594 mil. €, vyrovnáva schodok kapitálového rozpočtu aj schodok vo finančných operáciách. Vďaka daňovým príjmom, ktoré sa rozpočtujú oproti roku 2023 o 152 tis. vyššie, je aj v roku 2024 možné zostaviť bežný rozpočet ako výrazne prebytkový a tento prebytok použiť na krytie kapitálového schodku aj schodku finančných operácií.

Tab. č. 1: Sumárne rozpočtové ukazovatele /v €/

Príjmy bežného rozpočtu	34 307 337
Výdavky bežného rozpočtu	32 713 386
+ prebytok	1 593 951
Príjmy kapitálového rozpočtu	170 160
Výdavky kapitálového rozpočtu	1 116 833
- schodok	-946 673
Príjmové finančné operácie	1 207 488
Výdavkové finančné operácie	1 854 766
- schodok	-647 278
Objem bež. a kapitálových príjmov mesta celkom	34 477 497
Objem bež. a kapitálových výdavkov mesta celkom	33 830 219
+ prebytok	647 278

4.1. Rozpočet príjmov

4.1.1. Bežné príjmy

Rozpočet príjmov vychádza zo schváleného rozpočtu verejnej správy SR na roky 2024-2026 z makroekonomických ukazovateľov vývoja daňových príjmov. Zohľadnené sú nedávno schválené VZN mesta o miestnych daniach a poplatkoch, návrhy VZN o financovaní školských zariadení ako aj návrhy zmluvných vzťahov s obchodnými spoločnosťami založenými mestom.

Daňové príjmy:

Podstatným príjmom pre rozpočet mesta a zabezpečenie samosprávnych funkcií sú daňové príjmy. Tvoria 59,51 % všetkých príjmov mesta, čo je menej o 3,37 % ako pred rokom. Z toho vyplýva, že plnenie rozpočtu bude v tomto roku, viac závisieť od plnenia nedaňových príjmov a závislosť na plnení iných, menej stabilných príjmov. Tento fakt znamená menej stability a viac neočakávaných situácií v priebehu rozpočtového roka. Výnos dane z príjmu fyzických osôb plynúci do rozpočtu mesta zo štátneho rozpočtu predstavuje stále najväčšiu časť, konkrétne 48,06 % celkových príjmov mesta, čo je o 3 % menej ako pred rokom. A nepríde zo strany štátu ku kompenzácii výpadku výnosu dane z príjmov fyzických osôb, bude celý rok poznamenaný napätým stavom v stave disponibilných prostriedkov potrebných na zabezpečenie základných samosprávnych funkcií. Tak ako v minulosti negatívne ovplyvnili výnos legislatívne zmeny zvyšujúce nezdanieľnú časť dane z príjmu, v tomto a ďalších rokoch to budú ďalšie legislatívne zmeny v dani z príjmu fyzických osôb, najmä daňový bonus. Navrhovaný rozpočet mesta počíta s výnosom dane z príjmov fyzických osôb a podielom výnosu dane z príjmov právnických osôb vo výške 17,149 mil. €, čo odzrkadľuje približne odhad MF SR, no napriek tomu to považujem za veľmi optimisticky nastavený rozpočet podielových daní. V prípade jeho neplnia v priebehu roka by to mohlo spôsobovať vážne problémy pri uhrádzaní záväzkov mesta.

Celkové daňové príjmy sa plánujú v tomto roku medziročne len o 0,7% vyššie. Zatiaľ čo v roku 2023 to bolo o 12,8 % vyššie, v roku 2022 o 6,4 % vyššie. V návrhu sa objavuje

zvýšenie plnenia dane z nehnuteľností o 2,1 %. Tento nárast kompenzuje nedostatočné podielové dane len vo veľmi malej miere. Odráža však nové sadzby schválené vo VZN.

Veľmi pozitívne na druhej strane na celkové daňové príjmy bude vplývať v tomto roku výnos dane za ubytovanie. Rozpočtuje výnos na úrovni 370 tis. € oproti rozpočtu 290 tis. € v roku 2023.

Za veľmi nezodpovedné považujem neschválenie navrhovaných zvýšených sadzieb poplatkov za komunálny odpad. Staré sadzby neprinesú očakávané zvýšenie výnosu z poplatku a absolútne to nestačí na vykrytie výdavkov odpadového hospodárstva. Spôsobí to ďalšie prehĺbenie schodku odpadového hospodárstva. Zopakujem, že naposledy sme mali viac menej vyrovnané hospodárenie v roku 2017, schodok v roku 2021 bol už 352 tis. €, v roku 2022 bol 295 tis. € napriek výrazne zvýšeným sadzbám a v roku 2023 bude po ďalšom zvýšení sadzieb na základe odhadovanej skutočnosti na úrovni 258 tis. €. V roku 2024 bude deficit opäť výrazne vyšší s tým rozdielom, že možnosti jeho vykrytia z iných zdrojov sa výrazne zmenšili. Rozpočtuje sa síce na úrovni -150 tis. €, ale pri nereálne nastavených príjmov z poplatku a nedostatočných výdavkov pre Ekobard a. s. Toto je do budúcnosti neudržateľné a jedinou možnosťou na vyrovnané a udržateľné odpadové hospodárstvo je výraznejšie zvyšovanie poplatku v ďalších rokoch a zároveň výrazne vyššia miera separácie.

Príjmy z podnikania a vlastného majetku:

Bežné príjmy rozpočtu mesta počítajú s príjmom z prenájmu majetku obchodným spoločnostiam resp. s príjmom z užívania mestského majetku, v ktorých má mesto vlastnícky podiel, s príjmom z podielu na zisku a s príjmom z prenájmu z mestského hnedého priemyselného parku. Ich vývoj je nasledovný:

	<i>sk. 2022</i>	<i>sk. 2023</i>	<i>r. 2024</i>	<i>Index 24/23</i>
- Mestské lesy Bardejov, s.r.o.	125 680	50 334	73 646	146 %
- Bardterm, s.r.o.	400 000	400 000	200 000	50%
- Bardbyt, s.r.o.	0	50 000	50 000	100 %
- Mestský hnedý priemyselný park	161 259	161 314	156 000	97 %

Rozpočtovaný príjem za nájom majetku je u mestských lesov takmer o polovicu vyšší ako v minulom roku. Naopak u Bardtermu je rozpočtovaná výška nájomného v polovičnej výške. Z toho len malá časť sa plánuje použiť na technické zhodnotenie majetku. Príjem z užívania majetku od spoločnosti Bardbyt s.r.o. je na úrovni minuloročného príjmu a väčšia polovica (30 tis. €) sa plánuje reinvestovať do mestského majetku v užívaní spoločnosti Bardbyt s.r.o., t. j. do bytov a nebytových priestorov. Plánovaný je aj takmer rovnaký výnos za nájom priestorov Mestského hnedého priemyselného parku Bardejov.

Celkovo sa plánuje 12%-tný pokles príjmov z podnikania a prenájmu vlastného majetku.

Administratívne poplatky a iné poplatky:

Výška príjmov z administratívnych poplatkov a iných poplatkov, t. j. správne poplatky, pokuty a penále, predaj tovarov, výrobkov a služieb, poplatky za MŠ a detské jasle, poplatky za znečisťovanie ovzdušia je vo výške 792 tis. €, čo je o 50 tis. € viac ako bola rozpočtovaná úroveň roka 2023. Vyšší výnos z poplatkov sa rozpočtuje najmä za jarmok a mestskú políciu. Poplatky za materské školy, detské jasle a administratívne poplatky sú na úrovni roka 2023.

Celkovo sa v roku 2024 rozpočtuje medziročný nárast nedaňových príjmov vo výške o 6,8 %.

Granty a transfery:

Z kapitoly ministerstva školstva na školské normatívy sa rozpočtuje medziročný nárast o 16,9 %, čo je vo finančnom vyjadrení viac o 1,213 mil. €, z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR pre zariadenia pre seniorov grant medziročne vyšší o 13,4%, na útulok a nocľaháreň vyšší o 16,2%, na denný stacionár vyšší o 11,5% a na zariadenie opatrovateľskej

služby vyšší o 10,2%. Aj v tomto roku mesto plánuje dofinancovať sociálne služby sumou 72 tis. € z iných príjmov ako sú poplatky za služby a štátna dotácia.

4.1.2. Kapitálové príjmy

Kapitálový rozpočet už nepočíta tak ako minulý rok s príjmami z predaja neupotrebitelného a prebytočného majetku a nepočíta sa ani s príjmom v zmysle zákona č. 176/2102 Z. z. Zákon o ochrane a rozvoji územia Bardejov na záchranu a obnovu historických pamiatok. Jediným rozpočtovaným príjmom je refundácia kapitálových výdavkov v objeme 170 tis. €.

4.2. Rozpočet výdavkov

4.2.1. Bežné výdavky

Návrh rozpočtu bežných výdavkov je rozdelený bez zmeny programovej štruktúry do trinástich programov. Návrhom rozpočtu nedochádza k zmene programovej štruktúry.

	<i>% z celkového rozpočtu výdavkov</i>
	<i>Mesta a RO</i>
Program 1: Služby občanom	1 %
Program 2: Bezpečnosť	2 %
Program 3: Doprava	7 %
Program 4: Vzdelávanie	48 %
Program 5: Šport	5 %
Program 6: Manažment a správa mesta	16 %
Program 7: Cestovný ruch	1 %
Program 8: Životné prostredie a územný plán	6 %
Program 9: Verejné osvetlenie	1 %
Program 10: Kultúra a médiá	2 %
Program 11: Starostlivosť o pamiatky	0 %
Program 12: Sociálne zabezpečenie	10 %
Program 13: Bývanie a občianska vybavenosť	1 %

Najväčší podiel tvorí tradične program vzdelávanie. Tento podiel vzdelávania na celkových bežných výdavkoch rozpočtu každoročne rastie. Tvorí znovu o 1% väčší podiel na celkovom objeme výdavkov oproti roku 2023, keď to bolo 47% celkových výdavkov. V roku 2022 to bolo napríklad 44%.

Bežné výdavky programového rozpočtu:

V komentári k navrhovanému rozpočtu uvádzam bežné výdavky v tis. € a medziročný nárast respektíve pokles taktiež v tis. €. Všetky programy sa nesú v znamení premietnutia zmenenej legislatívy, zakomponovania záväzkov z kolektívnych zmlúv vyššieho stupňa pri osobných výdavkoch a znižovania takmer všetkých ostatných bežných výdavkov.

Program 1: Služby občanom

(v tis. €)

Rozpočet výdavkov	r. 2023	r. 2024	Nárast/pokles +/-
Bežné výdavky	200	194	-6
Kapitálové výdavky	0	0	0

Medziročný mierny pokles je spôsobený znížením výdavkov v podprograme Náboženské a iné spoločenské služby. V podprograme Cintoríny sa rozpočtuje mierne menej výdavkov ako v roku 2023.

Prvok dotácie obsahuje každoročnú dotáciu pre Komunitnú nadáciu. V tomto roku sa navrhuje dotácia vo výške 10 tis. € v schválenom rozpočte, ktorá je mierne nižšia ako dotácia v schválenom rozpočte za rok 2023.

Program 2: Bezpečnosť

(v tis. €)

Rozpočet výdavkov	r. 2023	r. 2024	Nárast/pokles +/-
Bežné výdavky	799	882	+83
Kapitálové výdavky	0	0	0

V celom programe sa rozpočtuje medziročný nárast 10 %, ktorý predstavuje najmä výdavkov v podprograme Mestská polícia a jej služby najmä v súvislosti s nárastom mzdových výdavkov. Naďalej prudko rastú výdavky v prvku Monitoring kamerového systému, kde sa ráta s ďalším medziročným nárastom o 31% (v minulom roku to bol nárast 53%), ktorý predstavuje najmä nárast mzdových výdavkov v chránenej dielni.

V podprograme Civilná ochrana sú výdavky na minuloročnej úrovni a o 9% sa zvyšujú výdavky v podprograme Potreby požiarnej ochrany.

Program 3: Doprava

(v tis. €)

Rozpočet výdavkov	r. 2023	r. 2024	Nárast/pokles +/-
Bežné výdavky	2 532	2 397	-135
Kapitálové výdavky	99	89	-10

Program Doprava obsahuje výdavky za 2,49 milióna eur. Podprogram Údržba miestnych komunikácií cez m. p. Bapos je nižší o viac ako 8%. Z neho najviac sa rozpočtuje na miestne komunikácie 1,062 mil. €. Mierny medziročný pokles je badateľný aj na vnútropodnikovej doprave m. p. Bapos v hlavnej činnosti. Celkovo je bežný príspevok pre m. p. Bapos znížený o 148 tis. €.

V kapitálovom rozpočte sa navrhuje na strane kapitálových výdavkov rekonštrukcia kruhovej križovatky Štefánikova-Mlynská vo výške 89 tis. €.

Najväčší nárast výdavkov predstavuje pre mesto v roku 2024 dofinancovanie strát za služby Mestskej hromadnej dopravy pre SAD Prešov. V minulom roku sa výdavky prvýkrát dostali výraznejšie nad 700 tis. €. V tomto roku sa počíta s ďalším miernym nárastom.

Program 4: Vzdelávanie

(v tis. €)

Rozpočet výdavkov	r. 2023	r. 2024	Nárast/pokles +/-
Bežné výdavky	15 665	17 162	+1 497
Kapitálové výdavky	195	0	-195

Program Vzdelávanie je tradične výdavkovo najväčším programom navrhovaného rozpočtu, tvorí 48 % celkových výdavkov rozpočtu. Medziročný nárast v absolútnom vyjadrení dosahuje takmer 1,5 milióna eur.

Celkovo je výdavková časť bežného rozpočtu na originálne kompetencie 8,769 mil. €, čo predstavuje takmer 51,1 % z výnosu dane z príjmu fyzických osôb a prvýkrát presiahol polovicu výnosu podielových daní. Medziročne predstavuje návrh nárast na predškolské vzdelávanie o 3 %, nárast na školské kluby detí o 6,7 %, pokles na školské jedálne o 6,5 %, na centrá voľného času pokles o 1,3 %, nárast na umelecké vzdelávanie o 6,7 %. Už sa nerozpočtujú prostriedky na jazykové vzdelávanie ani na špeciálne pedagogické poradenstvo.

Na správu a údržbu školských zariadení sa rozpočtuje 22 tis. €, čo je výrazne najmenej oproti predchádzajúcim rokom.

Financovanie neštátnych školských zariadení je už navrhované v súlade s novou legislatívou.

Program 5: Šport

(v tis. €)

Rozpočet výdavkov	r. 2023	r. 2024	Nárast/pokles +/-
Bežné výdavky	1 298	1 226	-72
Kapitálové výdavky	8	0	-8

Výdavky v programe Šport budú v roku 2024 nižšie o 72 tis. €, kapitálové výdavky sa nerozpočtujú.

Prevádzka zimného štadióna sa navrhuje vo výške 314 tis. €, teda výrazne menej ako pred rokom. Klesnú aj výdavky na prevádzku športovej haly na sumu 235 tis. €, pokračuje nájomný vzťah medzi správcom mestského futbalového štadióna m. p. Bapos a Partizánom Bardejov, prevádzku ktorého bude mesto dotovať na úrovni minulého roka vo výške 240 tis. €. Krytú plaváreň prevádzkuje a má v majetku spoločnosť Bardterm. Prevádzku plavárne dotuje mesto vo výške 211 tis. €, teda rovnako ako pred rokom. Mesto zároveň v roku 2024 bude dotovať aj prevádzku krytej plavárne na ZŠ Vinbarg vo výške 130 tis. €. Zároveň sa v roku 2024 bude splácať bezúročná pôžička vo výške 100 tis. €.

Na dotácie sa okrem dotovania prevádzky športovísk rozpočtuje 38 tis. € z každoročného grantu Bardenergy a ďalšie prostriedky na dotácie sú z vlastných zdrojov.

Program 6: Manažment a správa mesta

(v tis. €)

Rozpočet výdavkov	r. 2023	r. 2024	Nárast/pokles +/-
Bežné výdavky	3 758	4 012	+254
Kapitálové výdavky	22	957	+935

Celkovo sa na správu mesta počíta použiť viac ako 4 mil. €, čo predstavuje medziročný nárast o 30,3 %. Na tento program sa vyčleňuje 16 % z celkového rozpočtu, teda o 3% viac ako pred rokom. Na správu sa minie nominálne o 254 tis. € viac ako pred rokom. Pri volených predstaviteľoch sa kalkuluje s nárastom odvodenom od odhadu nárastu priemernej mzdy v SR. V tovaroch a službách sa rozpočtuje viac prostriedkov na všeobecný materiál, reprezentačné výdavky, stravovanie, externý manažment projektov, údržbu výpočtovej techniky a právne zastupovanie. V kapitálových výdavkoch je na spolufinancovanie projektov programu vyčlenených 957 tis. €.

Program 7: Cestovný ruch a rozvoj podnikania

(v tis. €)

Rozpočet výdavkov	r. 2023	r. 2024	Nárast/pokles +/-
Bežné výdavky	455	507	+52
Kapitálové výdavky	0	0	0

Na tento program je v rozpočte plánovaných 507 tis. €, čo je o 52 tis. € viac ako pred rokom. Kapitálové výdavky sa nerozpočtujú žiadne. Nárast bežných výdavkov je najmä na prevádzku Kultúrno-turistického centra, okresnú organizáciu cestovného ruchu a Bardejovský jarmok.

Program 8: Životné prostredie a územný plán mesta

(v tis. €)

Rozpočet výdavkov	r. 2023	r. 2024	Nárast/pokles +/-
Bežné výdavky	2 123	2 035	-88
Kapitálové výdavky	370	10	-360

Program Životné prostredie a územný plán mal v minulosti spolu s programami Vzdelávanie, Sociálne zabezpečenie a Manažment najväčšiu dynamiku rastu výdavkov.

Tohtoročný medziročný pokles je spôsobený najmä poklesom výdavkov v podprograme Odpadové hospodárstvo. V tomto roku je plánovaný medziročný pokles výdavkov o 208 tis. €, čo považujem za veľmi podhodnotený odhad výdavkov najmä v súvislosti s predpokladaným prudkým nárastom cien za uloženie odpadov na skládku. Takto nastavený rozpočet bežných výdavkov môže spôsobiť vážne problémy v priebežnom financovaní nakladania s odpadmi a problémami v spoločnosti Ekobard a.s. Tento podprogram bude musieť byť v priebehu roka dofinancovaný, aby sa Ekobard nedostal do platobnej neschopnosti.

Nadalej sa však prehľbuje deficit odpadového hospodárstva, zvyšuje sa dotovanie nakladania s odpadmi z iných príjmov mesta, čo je dlhodobu neudržateľné. Riešením deficitného hospodárenia je každoročné výraznejšie zvýšenie príjmov z poplatku za komunálne odpady, opakované znižovanie objemov tuhého komunálneho odpadu vzhľadom na každoročný nárast zákonného poplatku za uloženie tuhého komunálneho odpadu na skládku a samozrejme pokračovanie v zvyšovaní miery separácie odpadov.

Ako finančne veľmi náročné sa aj ďalší rok ukazuje prevádzkovanie centra biologicky rozložiteľného odpadu na skládke v Lukavici, ktoré mesto bude stáť v tomto roku minimálne 240 tis. € (v roku 2022 boli výdavky na úrovni 185 tis. €). Na odvoz tuhého komunálneho odpadu sa navrhuje vyčleniť 1,4 mil. €, na správu skládky 130 tis. €.

Pozitívom v rozpočte odpadového hospodárstva je plánované dokončenie zberného dvora v areáli Ekobardu na Štefánikovej ulici. Dotácie na kontajnerové oplôtky sú plánované v polovičnej výške na úrovni 10 tis. € v kapitálových výdavkoch.

Mestský podnik Bapos dostane príspevok z bežných príjmov na verejnú zeleň vo výške 624 tis. €, čo predstavuje mierny nárast príspevku.

Na prevádzkovanie karanténnej stanice sa rozpočtujú rovnaké prostriedky ako v roku 2023.

Program 9: Verejné osvetlenie

(v tis. €)

Rozpočet výdavkov	r. 2023	r. 2024	Nárast/pokles +/-
Bežné výdavky	284	247	-37
Kapitálové výdavky	0	0	0

Po minuloročných investíciách do rekonštrukcií, rozšírenia siete verejného osvetlenia, nasvetlenia pamiatok, či doplnenia vianočnej výzdoby sa v tomto roku neplánujú ďalšie kapitálové výdavky v tomto programe.

V roku 2024 sa neočakáva ďalšie výrazné zvýšenie ceny elektrickej energie. Rozpočet počíta so znížením celkových výdavkov na verejné osvetlenie o 37 tis. € na úroveň 247 tis. €.

Program 10: Kultúra a médiá

(v tis. €)

Rozpočet výdavkov	r. 2023	r. 2024	Nárast/pokles +/-
Bežné výdavky	594	536	-58
Kapitálové výdavky	0	0	0

Po minuloročnom poklese na program Kultúra a médiá sa v tomto roku rovnako plánuje mierny pokles bežných výdavkov o 58 tis. €. Súvisí najmä so znížením výdavkov na kultúrne akcie a dotácie.

Výdavky za služby Bardejovskej televíznej spoločnosti sú na minuloročnej úrovni a predstavujú objem 200 tis. €.

Na dotácie subjektov pôsobiacim v kultúre sa vyčleňuje 11 tis. €.

Program 11: Starostlivosť o pamiatky

(v tis. €)

Rozpočet výdavkov	r. 2023	r. 2024	Nárast/pokles +/-
Bežné výdavky	45	27	-18
Kapitálové výdavky	0	0	0

Po pravidelnom kapitálovom grante vo výške 1,06 mil. € zo štátneho rozpočtu SR v minulých rokoch, sa v tomto roku dotácia na rekonštrukciu pamiatok nerozpočtuje rovnako ako v minulom roku vôbec. Rozpočtujú sa prostriedky súvisiace s grantom Zachovanie tradičných remesiel Františkánskeho parku na prevádzku areálu, ale len v polovičnom objeme.

O tretinu sa zvyšujú rozpočtované bežné výdavky na údržbu centrálnej mestskej zóny. Zvyšuje sa aj poplatok za členstvo v UNESCO.

Program 12: Sociálne zabezpečenie

(v tis. €)

Rozpočet výdavkov	r. 2023	r. 2024	Nárast/pokles +/-
Bežné výdavky	3 142	3 401	+259
Kapitálové výdavky	0	0	0

Program Sociálne zabezpečenie tvorí 10 % celkového objemu rozpočtu. Pokračuje trend kedy mestu každoročne stúpajú výdavky na sociálne služby. Celkovo medziročne narastú výdavky na program o 7,8 %, čo je približne rovnaký nárast ako tomu bolo pred rokom. Objem navýšených prostriedkov predstavuje sumu 259 tis. €.

Výdavky na opatrovateľskú službu v byte občanov sa zvyšujú o 22,4 %. Rozpočet výdavkov za opatrovateľskú službu je výrazne vyšší a odráža dopyt po tejto službe. Preto bude potrebné na uspokojenie tohto dopytu kalkulovať v najbližšom období s prehodnotením poplatkov a ich výrazným zvýšením.

Na druhej strane sa len mierne zvyšuje objem rozpočtu na stravovanie dôchodcov o 2 tis. € a dosiahnu predpokladanú výšku 30 tis. €. Ak by sa mal pokryť dopyt, museli by sa plánované výdavky na stravovanie viac ako zdvojnásobiť.

Rozpočet výdavkov na denné centrá, Seniorcentrum, príspevky jednotlivcom a zaopatrovací príspevok sú na úrovni roka 2023.

Mestské detské jasle, na ktoré mesto plánuje v tomto roku použiť 153 tis. € sú o 12 tis. € vyššie oproti minuloročnej úrovni. Príjem z poplatkov za jasle sa rozpočtuje vo výške 54 tis. €, čo pokryje iba 35 % navrhovaných výdavkov.

Najväčším podprogramom v rámci sociálnych služieb je podprogram Staroba, kde na 6 mestských zariadení sociálnych služieb prevádzkovaných Centrom sociálnych služieb sa plánujú bežné výdavky vo výške 2,432 mil. €. Okrem príjmov zo štátnej dotácie Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny SR na zariadenia pre seniorov, nocľaháreň, útulok, denný stacionár, zariadenia opatrovateľskej služby sú výdavky centra financované aj z príjmov z poplatkov od klientov za uvedené sociálne služby. Mesto neplánuje dotovať zariadenia pre seniorov a ostatné sociálne služby z vlastných zdrojov. Celkovo je prevádzka sociálnych služieb z týchto dvoch zdrojov výrazne podfinancovaná, nezabezpečuje ani minimálnu úroveň údržby objektov a do budúcnosti bude nevyhnutné, čím skôr výraznejšie navýšiť úroveň poplatkov od príjemcov sociálnych služieb. Na dofinancovanie neštátnych sociálnych služieb sa plánujú finančné prostriedky vo výške 72 tis. €, ale požiadavky zariadení sú niekoľkonásobné.

Program 13: Bývanie a občianska vybavenosť

(v tis. €)

Rozpočet výdavkov	r. 2023	r. 2024	Nárast/pokles +/-
Bežné výdavky	76	87	+11
Kapitálové výdavky	180	60	-120

Mierne vyšší rozpočet na program pre tento rok súvisí najmä s údržbou nájomných bytov na Vinbargu. Požiadavky správcu však boli trojnásobné. Celkové bežné výdavky sú na úrovni 115 % prostriedkov roku 2023.

Investície do tepelného hospodárstva sú vo výške 30 tis. €. Kapitálové výdavky do bytového hospodárstva na technické zhodnotenie majetku mesta sú taktiež vo výške 30 tis. €.

V nájomných bytoch na Vinbargu sa rozpočtuje pravidelná splátka istiny ŠFRB za byty Vinbarg vo výške 80 tis. €, úrokov vo výške 42 tis. €, a údržby vo výške 24 tis. €. Príjem za poplatky za služby z bytov Vinbarg postačuje aj v tomto roku na vyrovnané hospodárenie pri týchto bytoch.

4.2.2. Kapitálové výdavky

Objem rozpočtovaných celkových kapitálových výdavkov predstavuje hodnotu 1,117 mil. € oproti úrovni 0,874 mil. €. Podrobne sú plánované investície popísané pri jednotlivých programoch. V priebehu roka sa predpokladá, že objem kapitálových výdavkov sa bude výrazne navyšovať, či už z plánovaného prebytku hospodárenia, z grantových zdrojov, kapitálových dotácií alebo z výnosov z predaja vlastného majetku.

4.3. Finančné operácie

4.3.1. Príjmové finančné operácie

V rozpočte príjmových finančných operácií je plánované čerpanie peňažných fondov vo výške 1,207 mil. €, čo predstavuje medziročný nárast o 562 tis. €. Rozpočtuje sa príjem z rezervného fondu spolufinancovania grantov a projektov vo výške 40 tis. €, z fondu ochrany prírody vo výške 150 tis. € a plánuje sa tiež dočerpanie úveru na investičné akcie a spolufinancovanie grantov a projektov vo výške 766 tis. €, čerpanie úveru z Enviromentálneho fondu a čerpanie rezervného fondu vo výške 60 tis. €.

4.3.2. Výdavkové finančné operácie

Výdavky na splácanie istiny úverov dosahujú hranicu 1,855 mil. €. V roku 2023 bolo v schválenom rozpočte na splácanie istín vyčlenených 1,687 mil. €. Teda je možné skonštatovať, že výdavky na splácanie istín medziročne stúpnu o 168 tis. €.

Výdavkové finančné operácie tvoria splácanie istín a lízingových splátok v týchto oblastiach:

Šport – splátka úveru na zimný štadión (149 tis. €), futb. štadión (214 tis. €), splátka dodáv. úveru nábrežie rieky Tople (237 tis. €), plaváreň Vinbarg (100 tis. €)

Manažment a správa mesta – splátky istiny úverov na spolufinancovanie grantov (872 tis. €)

Verejné osvetlenie – splátka dodávateľského úveru – modernizácia VO (198 tis. €)

Bývanie a obč. vybavenosť – splátky istiny úveru ŠFRB - byty Vinbarg (80 tis. €), úver ŠFRB byty Poštárka (4 tis. €)

Odhad úrokových nákladov predstavuje sumu 236 tis. €. Je potrebné uviesť, že tento výdavok má tendenciu v tomto roku narásť výraznejšie a to o 119 tis. €.

Rovnako ako minulý rok odporúčam vzhľadom na aktuálny stav peňažných fondov prednostne doplniť ich finančné zdroje z prebytku hospodárenia za rok 2023.

5. PROGRAMOVÝ ROZPOČET

Rozpočet mesta je zostavený s ohľadom na ukazovatele návrhu štátneho rozpočtu na roky 2024 a roky 2025 a 2026, schváleného na rokovaní vlády SR, pričom medzi hlavné riziká prognózy patrí samotný makroekonomický vývoj a rast ekonomiky ako aj možná zmena legislatívy.

Programový rozpočet mesta obsahuje ciele, merateľné ukazovatele, plánovanú a skutočnú hodnotu. Predložený programový rozpočet vyžaduje neustále sledovanie, analyzovanie a vyhodnocovanie garantov programov a prvkov programového rozpočtu a prípadnú aktualizáciu jednotlivých cieľov a zámerov, či merateľných ukazovateľov.

Transparentnosť rozpočtu je zabezpečená jeho zverejnením na internetovej stránke mesta Bardejov. Okrem programovej časti sa v štruktúre výdavkov zverejňuje aj podrobná štruktúra príjmov a výdavkov až na úroveň podpoložiek a analytickej evidencie ekonomickej klasifikácie, čo umožňuje všetkým občanom mesta aj poslancom mestského zastupiteľstva byť podrobne informovaní o všetkých navrhovaných výdavkoch mesta.

6. ZÁVER

Predkladané stanovisko hlavného kontrolóra k návrhu rozpočtu je zamerané najmä na posúdenie súladu návrhu rozpočtu so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a na identifikáciu prípadných rizík a rezerv plnenia rozpočtovaných príjmov a výdavkov.

Návrh rozpočtu je spracovaný v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy ako viacročný rozpočet na roky 2024 – 2026 a tiež ako programový dokument, ktorý spĺňa základné princípy programového rozpočtovania.

Pozitíva návrhu rozpočtu rovnako aj jeho riziká sú uvedené v texte. Odporúčam dôrazne dodržiavať rozpočtovú rovnovahu nielen na úrovni mesta, ale aj ostatných subjektov zapojených do rozpočtového procesu a pri hrozbe neplnenia príjmov v plánovanej výške vykonať konsolidáciu výdavkov prípadne viazanie bežných výdavkov.

Z preverenia zadlženosti mesta je zrejmé, že v prípade nevyhnutnej potreby nie je vylúčená možnosť čerpania ďalších návratných zdrojov financovania.

Predkladaný návrh rozpočtu pokladám za reálny a udržateľný. Zároveň neodporúčam zvyšovať odhad plnenia bežných ani kapitálových príjmov už v schválenom rozpočte.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov bola splnená podmienka zverejnenia rozpočtu minimálne 15 dní pred jeho schválením.

Na základe uvedených skutočností **o d p o r ú č a m** mestskému zastupiteľstvu

schváliť

návrh programového rozpočtu Mesta Bardejov a zriadených rozpočtových organizácií na rok 2024

a

zobrať na vedomie

návrh programového rozpočtu Mesta Bardejov a zriadených rozpočtových organizácií na roky 2025, 2026

V Bardejove, 10. januára 2024

Ing. Miloš Mikula
hlavný kontrolór mesta